VERIORA VALLA VAATLEJA

NR 3 (39) SEPTEMBER 2016

VERIORA VALLA LEHT

Head uut kooliaastat!
Näe, haarab koolikella päevitunud pihku
noor, hästi puhanud septembrikuu
ja seda helistab ta, vallatu,
nüüd selgest rõõmust. Kogu maailm nähku:
sa seisad uue kooliaasta lävel
ja võtad kätte uue õpiku.
M. Linnamägi

Heitlik Eestimaa suvi on seljataha jäänud ja taas on aeg koolipinki istuda, et tarkust omandada. Meie väikese rahva püsimajäämise eelduseks ei ole oluline ainult laste arv peres, vaid ka haridus, mida mitte keegi meilt ära võtta ei saa ja mis on kõige kindlam investeering tulevikku.

Me kõik soovime, et lastest saaksid tulevikus kõige targemad ja paremad inimesed ja selle nimel ei ole ükski pingutus liiga raske.

Viluste Põhikoolis alustas 2016/2017. õppeaastal kooliteed 98 õpilast, keda ootab ees väga tore ja põnev aeg. Esimesse klassi astus 16 õpilast:

Jette-Ly Assor
Raigo Kaar
Kaarel Maask
Raneli Piirisild
Mirtel Piller
Alexandra Raudsaar
Lisete Rumask
Ottomar Sammalkivi
Eva-Lotta Sau
Feliks Smirnov
Samia Tasa
Toomas Tigasing
Aron-Armin Vahtra
Rivo Vegner
Kristiina Viita
Britt-Marii Vija
Õpetaja Esta Sokman

Soovin kõigile edukat ja rõõmsat kooliaastat, vaimuerksust ja ärge väsige õppimast!

Karin Sulg
Viluste Põhikooli direktor

Foto: Krista Salf

Austatud vallakodanik!

Aasta esimeses lehenumbris kirjutasin lühidalt sellesse aastasse planeeritud töödest. Aasta hakkab lõpu poole jõudma ja praegu saab juba kirjutada ka sellest, kuidas on õnnestunud plaanid teoks teha.

Kõige suurem ootus on meil sellel aastal olnud Veriora aleviku kergliiklustee valmimiseks. Maanteeamet on teavitanud, et tööde teostaja on hanke korras leitud, leping sõlmitud ja kergliiklustee sellel aastal ka valmib.

Kohalike teede remondiks viis vallavalitsus läbi hanke tööde teostaja leidmiseks ning need tööd on juba lõppemas. Mustkatte saavad kolm suure liikluskoormusega teelõiku ja kahel kruuskattega teel teostatakse remonttöid. Valminud on noortekeskuse esine plats. Endine porine ala on saanud kivisillutise ja leiab kasutust muuhulgas ka sportimiskohana. Kuna nende tööde kogumaksumus kujunes planeeritust väiksemaks kavandame veel paari teelõigu remonti. Samuti oleme koostamas kolmeks aastaks kohalike teede teehoiutööde kava, mille kinnitab volikogu. See kava saab olema ka uues ühinenud vallas meie piirkonna teedetööde aluseks.

Noorte tehnikamaja ehitustööd käivad. Hoone peab valmima novembri lõpuks. Loodan, et uue aasta algusest saavad noorteka tehnikahuvilised poisid ja tüdrukud seal oma teadmisi ja oskusi täiendama hakata.

Leevi hooldekodu kütte- ja ventilatsioonitööde projekt on valminud ja nendegi tööde teostaja leidmiseks kavandame lähiajal hanke välja kuulutamist. Tegeleme ka Leevi rahvamaja teise korruse projektiga, et seegi ehitis järgmisel aastal valmiks.

Vallavalitsus taotles lisaraha eraldamist hajaasutuste programmi taotluste täiendavaks rahastamiseks, kuna riik vähendas sellel aastal toetussummat ligi 30%. Riigi poolne toetus oli sellel aastal ainult 4741 eurot. Taotlusi laekus 19. Volikogu kinnitas vallavalitsuse taotluse ja tänu lisarahale saavad mitmed majapidamised uued vee- ja kanalisatsioonisüsteemid.

Suve jooksul pidas vallavolikogu juhtkomisjon läbirääkimisi ühinemisettepaneku teinud valdadega. Läbirääkimiste tulemusena on valminud kaks ühinemislepingu projekti. Neid lepinguprojekte võrreldes vastas meie ühinemistingimustele kõige enam Räpina piirkonnas kokku lepitud. Viimasel kohtumisel Värska valla piirkonna valdadega jõuti tõdemusele, et ühist valda ei ole võimalik moodustada, kuna seaduse teatud kriteeriumid jäävad täitmata. Augustikuu volikogu istungi päevakorras oligi kahe piirkonnaga (Põlva, Värska) ühinemisläbirääkimiste lõpetamine. Mõlemad ettepanekud kiideti volikogus ühehäälselt heaks. Mina pean oluliseks, et Räpina piirkonna ühinemislepingusse on kirjutatud sisse järgmised põhimõtted: tasuta lasteaiakohad, Vabariigi Valitsuse kinnitatud miinimummääras palga maksmine kvalifikatsioonile vastavatele õpetajatele nii lasteaias kui koolis, tasuta transport huvikoolidesse (tingimused kehtestatakse vastava korraga), ettevõtlustoetuse maksmise jätkamine, ettevõtjate ja vallavalitsuse koostööümarlaudade korraldamine, teenuskeskuste jätkamine senistes vallakeskustes, kus pakutakse esmaseid avalikke teenuseid. Pean oluliseks valmisolekut moodustada Vana- Võromaa kultuuri kaitsmiseks ja arendamiseks seda tegevust toetada aitav organsatsioon, nt MTÜ, SA.

Uus õppeaasta on alanud. Viluste kooli õpilaste arv on sellelgi aastal 98. Jätkuvalt oleme üks maakonna suurimatest põhikoolidest. Lasteaias on avatud kaks liitrühma, milles õpib kokku 36 mudilast. Ka Leevi hooldekodu kohad on kõik täidetud.

Ilusat sügise algust!

Enel Liin
Veriora vallavanem

Veriora vallavolikogu 20. juuni 2016 istungil:

- ühinemisläbirääkimiste koordinaator Jaana Veskimeister tutvustas hetkeseisu Räpina vallavolikogu algatatud ühinemisläbirääkimistel, milles osalevad Räpina, Meeksi, Mooste, Mikitamäe, Värska ja Veriora vallad. Veriora valla poolt ühinemisläbirääkimiste valdkonnakomisjonidesse delegeeritud liikmed tutvustasid valdkonnakomisjonide koosolekutel arutatud teemasid ja võrdlesid Põlva vallavolikogu poolt algatatud ning Räpina vallavolikogu poolt algatatud ühinemisläbirääkimiste valdkonnakomisjonide koosolekutel saavutatud kokkuleppeid.
- toimus Veriora valla 2016. aasta I lisaeelarve esimene lugemine;
- muudeti Veriora Vallavolikogu 28. märtsi 2013 otsust nr 5 „Veriora Vallavalitsuse ametnike, töötajate ja hallatavate asutuste töötajate koosseisude kinnitamine“, Veriora piirkonna sotsiaalhooldaja ametikohtade arvu suurendati 0,5-lt 1,0-le;
- kinnitati volikogu 2016. aasta III kvartali tööplaan.

Veriora vallavolikogu 30. augusti 2016 istungil:

- Viluste Põhikooli direktor Karin Sulg esitas ülevaate kooli valmisolekust uueks õppeaastaks;
- Veriora Lasteaia „Õnneseen“ direktor Reet Aasma esitas ülevaate lasteaia valmisolekust uueks õppeaastaks;
- toimus Veriora valla arengukava muutmise esimene lugemine. Otsustati esitada Veriora valla arengukava aastateks 2015- 2020 ja investeeringute kava ning eelarvestrateegia muutmise eelnõu avalikule arutelule ja väljapanekuks Veriora vallavalitsuses, Leevi ja Veriora raamatukogu ruumides alates 31.08.2016 kuni 21.09.2016, määrati arengukava täiendus- ja muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 21. september 2016;
- kinnitati Veriora valla 2016. aasta I lisaeelarve, milles muuhulgas:
- seoses täiendavate ettevõtlustoetuse taotluste esitamisega suurendati ettevõtlustoetusteks makstavat summat 5 000 euro võrra;
- kohalike teede hoiu toetust suurendati 7 488 euro võrra;
- hajaasustusprogrammi toetusteks makstavat summat suurendati 13 000 euro võrra;
- suurendati Leevi Hooldekodu töötajate töötasuks makstavat summat 2 153 euro võrra;
- suurendati Leevi hooldekodu kütte- ja ventilatsioonisüsteemide rekonstrueerimiseks ettenähtud vahendeid 60 000 euro võrra, kokku on tööde teostamiseks raha 75 000 eurot;
- suurendati vahendeid Leevi endise koolihoone vana maja katuse vahetamiseks 20 800 euro võrra, kogusumma 24 550 eurot.
- otsustati lõpetada Värska vallavolikogu poolt algatatud ühinemisläbirääkimised, milles osalesid Värska, Mikitamäe, Orava ja Veriora vallad.
- Nimetatud valdades elab kokku 4 492 inimest, haldusreformi seaduse § 3 aga määrab omavalitsuse miinimumsuuruseks 5 000 elanikku. Erinevate institutsioonide (2 advokaadibürood, haldusreformi Lõuna-Eesti piirkondlik komisjon) hinnangutele tuginedes ei saa nende nelja valla puhul rakendada ka haldusreformiseaduse § 9 lõike 3 punktis 2 sätestatud erandit, mille järgi vähemalt neli ajalooliselt, kultuuriliselt ja geograafiliselt seotud kohaliku omavalitsuse üksust võivad ühineda üheks omavalitsusüksuseks, kui 2017. aasta 1. jaanuari seisuga on neis kokku vähemalt 3 500 elanikku, sest valdade vahel puhul puudub tihe kultuuriline seotus. Seaduses kirjeldatud erandit rakendatakse eelkõige siis, kui ühinevad Setomaa vallad.
- otsustati lõpetada Põlva vallavolikogu poolt algatatud ühinemisläbirääkimised, milles augustikuu lõpu seisuga osalesid Kanepi, Kõlleste, Laheda, Mooste, Orava, Valgjärve, Vastse-Kuuste, Veriora ja Põlva vallad. Selle otsusega valis volikogu Veriora valla ühinemispiirkonnaks Räpina piirkonna, kus ühinemisläbirääkimistel osalevad augustikuu lõpu seisuga Meeksi, Mooste, Mikitamäe, Värska, Veriora ja Räpina vallad.
- Otsus tehti peamiselt Põlva ja Räpina vallavolikogude poolt algatatud ühinemisläbirääkimiste ühinemislepingute eelnõude võrdluse alusel. Räpina läbirääkimistel on rohkem arvestatud Veriora valla ettepanekute ja soovidega:
- ühinenud valla volikogu koosseisus on 23 liiget, kes valitakse ühes valimisringkonnas;
- vallavolikogu komisjonide koosseisude kinnitamisel lähtutakse põhimõttest, et igas komisjonis on liige igast ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse piirkonnast;
- ühineva valla soovil moodustatakse selle territooriumil kogukonnakogud, mille peamine ülesanne on võimaldada elanike kaasarääkimisvõimalus kohalikes ja ülevallalistes otsustusprotsessides, aidata kujundada arvamusi, anda tagasisidet otsustusorganitele (vallavalitsus, vallavolikogu, volikogu komisjonid) piirkonna tervikliku arengu ja piirkonna halduse kvaliteedi kohta;
- igapäevaselt vajalike teenuste osutamist ja haldusfunktsioone püütakse nii palju kui võimalik delegeerida piirkonnas paiknevatele teenuskeskustele, kodanikeühendustele ja eraettevõtetele;
- teenuskeskused luuakse Räpina, Mikitamäe, Meeksi, Mooste, Veriora ja Värska piirkondade keskustesse;
- teenuskeskused tagavad vähemalt järgmiste teenuste osutamise ja funktsioonide täitmise: piirkonna arendustegevus, esmane sotsiaaltöö, registritoimingud ja elanike nõustamine, kohaliku vallavara haldus ja majandamine, avalike teenuste järelevalve;

kõik seni töötanud asutused jätkavad oma tegevust: koolid, lasteaiad, lastehoiud, kultuuriasutused, raamatukogud, hooldekodud, huvikoolid, noortekeskused jne;

valla palgal olevate alusharidusasutuste, huvikoolide ja -ringide õpetajate töötasu alammäärad võrdsustatakse Vabariigi Valitsuse kehtestatud põhikooli ja gümnaasiumi õpetajate töötasu alammääraga;

alusharidus munitsipaallasteaias ja -lastehoius võimaldatakse kohatasuta;

tagatakse õpilastele tasuta transport lähimas huvikoolis õppimiseks;

perearstiteenused on kättesaadavad igas piirkonnas;

vallasisese ühistranspordi korralduseks kasutatakse maakondlikku ühistransporti, kommertsliine, valla ühistransporti ja vallale kuuluvaid busse;

jätkatakse alustava ettevõtte toetuse maksmist vähemalt senises mahus;

lepinguosaliste sotsiaaltoetuste ühtlustamisel ning toetusemäärade kehtestamisel võetakse aluseks ühinenud omavalitsustes kehtestatud kõrgeim toetusmäär;

põhjendatud vajaduse olemasolul on sotsiaaltransport isikule tasuta;

juhtimisstruktuuris nähakse ette vallavanema ja 3 abivallavanema ametikohad ning 5 osakonda: haridus- ja kultuuriosakond, sotsiaal- ja tervishoiuosakond, arendusosakond, haldusosakond ning Setomaa osakond, lisaks veel kantselei ja finantsteenistus.

- volikogu liikmetele tutvustati Viira küla elanike pöördumist, milles antakse teada, et Viira küla soovib käimasoleva haldusreformi käigus ühineda Põlva vallaga. Samasuguse taotluse on esitatud ka Soohara küla elanikud. Volikogu võtab selles küsimuses seisukoha hiljemalt novembrikuus pärast rahvaküsitluse tulemuste selgumist.
- otsustati korraldada rahvakoosolekud ühinemislepingu eelnõu selgitamiseks 11. oktoobril Verioral ja 12. oktoobril Leevil. Mõlema koosoleku algusajaks on kell 18:00.

Veriora vallavolikogu 8. septembri 2016 istungil:

- tunnistati kehtetuks Veriora Vallavolikogu 11.09.2001 otsus nr 20 „Veriora Vallavolikogu esindaja valimise kord Vabariigi Presidendi valimiskogusse“;
- valiti Kaarel Tiganik Veriora Vallavolikogu esindajaks Vabariigi Presidendi valimiskogusse.

Veriora vallavolikogus vastuvõetud otsused ja määrused on elanikele tutvumiseks Veriora vallamajas, Veriora ja Leevi raamatukogus, määrused avaldatakse Riigi Teataja elektroonses andmekogus. Määrused jõustuvad kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist. Veriora vallavolikogu kõik õigusaktid ja istungite protokollid on avaldatud Veriora valla veebilehel (www.veriora.ee).

Rein Raadla
Veriora vallavolikogu esimees

Leevi kodukandipäeval kohtusid mõisaaeg ja tänapäev

30. juulil 2016 toimus Leevil järjekordne traditsiooniline kodukandipäev. Osalejate hulk oli rõõmustavalt suur- ennast pani kirja 249 inimest, kusjuures kõige noorem oli 2-kuune ja kõige vanem juba väga auväärses eas, 87-aastane. Lisaks kohalikule rahvale oli kodukanti tuldud külastama üle terve Eesti Tallinnast Pärnuni, kuid ka kaugematest maadest, nagu Saksamaa, Tai ja Iisrael.

Nagu juba tavaks saanud, oli avatud Leevi kodukandimuuseum, kus lisaks tavakülastajale kohtusid perekond Raadla eestvedamisel kaks lendu Leevi 8-klassilise Kooli lõpetajaid, kellel sellest tähtsast sündmusest möödus juba 50 ja 40 aastat. Oli kuulda, et kõik endised klassikaaslased olid väga rõõmsad taaskohtumise üle.

Kõik sõjavarahuvilised said võimaluse külastada Lõuna-Eesti Ajalooklubi, mille näitustel on üles pandud peamiselt II maailmasõja aegseid eksponaate. Selgitusi jagasid Kaimar Kallari ja Mattias Tiganik.

Samal ajal oli võimalik ka vanu koduradu külastada või Leevi piirkonnas sportlikult aega veeta, osaledes orienteerumisbingo mängus, millest võttis osa 29 huvilist igast vanusest. Kaardi abil tuli üles otsida 8 kontrollpunkti, kusjuures igale punktile oli loosiga määratud kindel numbriline väärtus. Iga osaleja valis enda läbitud punktide hulgast välja 5, mille alusel lõpppunktid kokku loeti. Kaksikvõidu said võrdse punktisummaga Irina Vegner ja Jette-Ly Assor. Kõigile osalejatele meeldis väga võistlus ja seda võiks tulevikuski korraldada. Orienteerumisbingo viis läbi Alar Assor.

Birgit Truusi ja Mari Plaado väga populaarsed näomaalingud ja punupatsid olid eriti hinnatud laste poolt- kõik soovijad ei pääsenudki löögile. Õnneks oli lastel võimalik ennast proovile panna ka batuudil ja rodeohärjal, kus võis samuti näha pidevat järjekorda. Tundus, et lastele oli meeldivaid tegevusi küllaga ja kilkeid ning naeru jagus mitme tunni vältel.

Kodukandipäeva naelaks oli juba 5. aastat küla näitetrupi Pungad etendus, seekord „Löwekülli mõisa saladus ehk Musta Daami külaskäik“. Kogu suve jooksul oli laululava ja selle ümbrus näitetrupi aktiivses kasutuses, mille atraktiivset tulemust sai publik nüüd nautida.

Lava, lavaesine, kaldad lava kõrvalkõik oli tegevuspaikadena ära kasutatud ja isegi koolimaja, mille akendest lapsed sisse piilusid ja seal õpetajat magamas nägid. Lavatagune jättis fantaasiaruumi vaatajale, kui vaene mõisatööline (Kasper Kallari) peksupingil valust karjus. Võhandugi kujunes näidendi tegevuspaigaks, kui kuri kubjas publiku silme all teenija last uputama minnes sinna ka ise kindluse mõttes sisse hüppas.

Kostüümid olid muljet avaldavad: parunihärra (Riho Luht), kubjas (Lenno Ziukman), toateenija ja Must Daam (Mari Plaado), vanaisa Aap (Aavo Kübar) ja Heeda (Helis Padar), mölder (Martti Klemets), ja mõisalapsed (Uku Sõrmus, Marti Ziukman, Taavi Vegner, Rivo Vegner, Maritte Arianne Plaado, Mairo Mendrik, Aleksandra Raudsaar, Lenna Raudsaar). Õpetajadki (Aavo Kübar, Kaili Rätsep, Irina Vegner, Helis Padar, Raina Luht, Mai Raudsaar) oma väljapeetuses olid tõsiselt võetavad. Kotiriides lõbus lastekari oli väga ajastutruu. Detailidest jäid silma paruni kindlasti tol kaugel ajal kallid saapad ja teenijatüdruku säravvalged äärepitsid.

Rekvisiite oli, mida vaadata! Kõige ilusam ja suursugusem oli kahtlemata vesiratas. Geniaalne mõte oli seda möldril veevulina saatel ringi ajada, et teradest jahvatatud jahu kotti jookseks. Idülliline vaatepilt „Üks veski seisab vete pääl...“, millele pilk alatasa pidama jäi! Uskumatu oli aga vanaisa kaelakotist paistev oherdatav seapea, päris ehe ja ehtne, tekitades publikus elevust ja imestust. Tore oli lokulaud, mis kutsus kogu rahva jõe äärde, tekitades uudishimu ja mõjudes ehtsana. Vana raadio, telefon, õpetaja tabel, puurehad, laastukorv lapsele- kõik olid asjakohased.

Kõige tähtsam näitemängu juures on näitlejate repliigid, kehakeel, olek ja ilmed, mis näidendi sisu edasi annavad. Siin olid kõik need proovide käigus selgeks õpitud ja tulid kenasti välja. Mari Plaado näitlejaanne avaldus seekord tema veenvuses ja südamlikkuses. Emotsioon oli pisaraid kiskuv, kui ta põrandale põlvili jäi ja südametu parun musta rüü peale viskas. Peaproovil suhteliselt leebena mõjuv direktor oli üsnagi resoluutne, tegutsedes ja rääkides enesekindlalt. Õpetajad olid eeskujulikult sõnakuulelikud, nagu tol ajal olema pidigi. Mõni julgem söandas enda kaitseks välja astuda, kuid oma õigust nõuda ei julgenud täiel määral keegi, kui ainult, siis kavalusega- kõik elust võetud. Kõige kurjemaid ja julmemaid tegelasi kehastasid parun ja kubjas. Hoolitseva ja südamlikuna mõjus Heeda, kes oma vanaisale teed juhatas. Vanaisa grimm oli aga tõetruu- rehetare oma! Õppealajuhataja ja mõisateenija osatäitja Kaili Rätsep on täitnud mitmesuguseid osasid ja alati mõjuvalt esinenud, nii ka seekord. Lavastusele andis oluliselt juurde „Rändaja õhtulaul“, esitatuna dueti Raina Luht- Andreas Pall poolt.

Etenduse lavastas Helle Mendrik, kelle tahtejõu, eesmärgikindluse ja kogemuste varal on Leevi kodukandipäeval ja jõulupeol traditsiooniliselt alati publikul võimalik nautida järjekordset näitemängu, kus tegelasteks tuttavad inimesed.

Peale näidendit astusid üles meie oma küla neiu Raina Luht koos Andreas Palliga, kes esitasid kontserdijagu ilusaid lugusid, millele rahvas väga kaasa elas ja lisagi nõudis. Eriti populaarne oli võrukeelne lugu „Meil um aigu viil“. Leevi kodukandipäeva lõpetas Sõmerpalu ansambel Haag, kelle tantsulugude saatel keerutati jalga veel hiliste õhtutundideni. Terve päeva hoolitses aga kõhutäie ja janukustutamise eest Ruug Catering. Kohtumiseni järgmisel suvel Leevil!

Leevi kodukandipäev 2016 toimus tänu rahandusministeeriumi kohaliku omaalgatuse programmi rahastusele, toetas Veriora vald ja korraldas MTÜ Võhanduveere.

Aire Ilves-Luht
Aasa Liiv

HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM

Märka õppimisest ja tööelust kõrvale jäänud noort!

Veriora Noortekeskuses tegutseb Orava, Mikitamäe, Värska ja Veriora piirkonna Noorte Tugila. See on võimalus 15-26 aastastele õppimise ja töötamisega hõivamata noortel saada tuge haridustee jätkamisel või tööelu alustamisel. Kogukonna- ja ühiskonnaelust eemale jäämise põhjus ega ametlikuks töötuks olemise staatus ei ole Noorte Tugilas oluline, oodatud on ka väikese lapsega kodused noored emad.

Vahel on noorel inimesel iseeneses selgusele jõudmiseks vaja oma mõtteid jagada, leidmaks alustamiseks kindlustunnet. Tugilas saab noor arutada oma olukorda ja võimalusi neutraalsel seisukohal oleva noorsootöötajaga.

Tugila on osa Euroopa Liidu algatatud Eesti Noortegarantii riiklikust tegevuskavast, mille eesmärgiks on ühiskondlikult nõrgemas positsioonil olevate noorte võimalikult kiire tööleaitamine. Tugila teeb tihedalt koostööd erinevate kohalike ja üleriigiliste asutuste ning organisatsioonidega. Noorsootöötaja saab noort aidata nii kontaktide leidmisel kui loomisel.

Mõnikord on noor inimene mõtetega suisa tupikusse sattunud ja tema motivatsioon on vähene või puudub hoopis. Emad -isad kui ka vanavanemad, naabrid, märgake noori, kes ei õpi ega tööta ja soovitage neil külastada Noorte Tugilat. Lisaks nõustamisele toimuvad noortekeskuses ja huvitavad ühisüritused ja väljasõidud.

Noorte Tugila veebilehe aadress on www.tugila.ee. Kohaliku Tugilaga saab ühendust võtta kas e-posti, kirja, telefoni teel või Facebookis "Veriora Noortekeskus".

Noorsootööasutuste kaudu raskemates oludes noorte jaoks tugimeetmete käivitamise ja rakendamise programmi tegevused viiakse ellu Euroopa Liidu Sotsiaalfondi, Haridus-ja Teadusministeeriumi ning Eesti Noorsootöö Keskuse toetusel. Programmi rakendab Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus.

KOHALIKU NOORTE TUGILA:
Veriora Noortekeskus
Mirjam Ojasaar, e-post: mirjam@veriora.ee, tel. 55699330
Hegle Villak, e-post: hegle.villak@gmail.com

Noorsootööasutuste kaudu raskemates oludes noorte jaoks tugimeetmete käivitamise ja rakendamise programmi tegevused viiakse ellu Euroopa Liidu Sotsiaalfondi, Haridus-ja Teadusministeeriumi ning Eesti Noorsootöö Keskuse toetusel. Programmi rakendab Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus.

Seekordses lehenumbris vastab küsimustele Miralda Jõks, kes äsja tähistas oma 90. sünnipäeva

Miralda, paljud vallalehe lugejad on Sinuga tuttavad ja tundnud Sinu hoolitsevaid käsi ja hindavad Sind Sinu asjaliku ja konkreetse oleku pärast. Töötasid aastaid Veriora piirkonna velsker-ämmaemandana. Ometigi pole Sa Eestis sündinud?

Jah, sündisin Venemaal, Peipsi taga, Krasnõi Strugi lähistel. Minu vanaisa oli sinna läinud juba 19. sajandi keskpaiku vaba maad otsima. Neli peret ostsid sealse mõisa, mille jagasid omavahel ära. Ma ei mäleta palju meil oli põllumaad, aga metsa oli 80 hektarit ja metsa hoiti väga. Metsaga seoses tuleb mulle meelde, kuidas ma lapsena perega seenel käisin. Sealkandis viidi seenelised metsa ja kõik seente sisse soolamiseks vajalik atribuutika pandi vankrile - keedupada, korvid, soolatünn. Naised-lapsed kõige otsa! Lapsed korjasid seeni ja emad keetsid neid suures pajas ning nõrutasid neid ja soolasid seejärel tünni. Seeni metsaprahist ei puhastatud, see kees kõik ise välja. Selliseks tööks ei olnud lihtsalt aega.

Kas Su lapsepõlv oli õnnelik?

Väga. See oli nii ilus aeg, meie pere hoidis väga kokku ja tegi kõvasti tööd.

Kuidas ja millal muutused tulid?

Sõda, mis meist peaaegu kõiki on puudutanud jõudis ka kõige paksemasse padrikusse. Enne veel, kui eestlasi Siberisse saatma hakati, küüditas venelane ju veel ka oma inimesi. Mul on meeles see, et ükskõik kust meid ka minema ei aetud, anti asjade kokku pakkimiseks ikka 24 tundi ja kaasa võis võtta puuda asju. Toppisime siis selga ja riiete alla riideid ja voodilinu, kompsudesse panime selle, mida enam kuhugi panna ei olnud ja saime jällegi veidi rohkem oma uude elukohta kaasa võtta. Leningradi blokaadi me õnneks ei jäänud, sest minu vanemad olid osanud linnast eemale hoida. Üks 1941. aasta öö on küll meeles. Ööd justkui polnudki, mürsud lõhkesid ja taevas oli täitsa valge.

Meid tehti kulakuteks kolmel korral. Oma viimast Venemaa rongi saime valida. Moodustati **rongiešelone**: Luugasse, Novgorodi ja Vologdasse. Meie valisime Vologda ja sealt liikusime juba edasi Jaroslavli, sest seal oli ees juba minu vend Gennadi. Tema elab praegu Võrus. Minu vanemad lapsendasid (võtsid kaasa) ka ühe lastekodu lapse. Temagi elab Eestis ja on oma lapsed siin sünnitanud ja üles kasvatanud.

Kui Sa oma nooruse aastatele tagasi mõtled, siis mis esimesena meenub?

Nälg. Igal võimalusel panime kartulit maha ja proovisime kõik ka metsast kokku korjata. Kui ema töötas Leningradi lähistel kopsusanatooriumis, anti töö eest sööki välja ja mulle pandi vahepeal mitu portsjonit kaasa. Ma olin nii rõõmus, et sain lisasööki koju viia. Kujutad ette, mis need lapsed ikka vahepeal mõtlevad?! Ma astusin oma toidulastiga kodu poole ja mõtlesin, et jalad mind nüüd alt ei veaks. Kust nad teavad, kuhu minna ja kui kaua on vaja kõndida! Lapsepõlve lemmiksöök? Tahtsin väga praesibulat! Lätlannast naabrinaine praadis ikka sibulaid ja andis mullegi. Küll ma tahaks teada, mis tema tütardest on saanud. Nad olid minu head mängukaaslased. Aga nende isa poosid sakslased laste silme all üles. Meie olime jällegi hädas venelastega, aga ostsime neid nö söögiga ära, et elu ikka sisse jääks. Eriti meeldisid neile meie soolaseened. Käis kõva venestamine, keelatud oli rääkida eesti keelt. Elu sellel ajal oli üks suur vedamine! Mulle meenub veel ka Leningrad. See oli imeilus linn. Talvepalee oli nii väärikas. Rahvas rääkis, et kui rinne oli Leningradi peal, siis olid sakslased Talvepalee saalides hobustega sõitnud. Käisin aastakümneid hiljem neid kohti läbi, kopsusanatooriumi hooned olid kõik varemetes. Palju ilu oli kadunud ja maitselagedad kolossid igale poole asemele ehitatud.

Millises koolis Sa meditsiiniharidu-se said?

Jaroslavli meditsiinikoolis. Õppisin seal kolm aastat. Olin emaga sageli sanatooriumis kaasas olnud ja sealt tekkis ka huvi meditsiini vastu. Ilmselt andis tõuke meditsiini õppida ka see, et sõjaajal oli neid inimesi vaja. Arste ja õdesid ei tapetud nii lihtsalt ära.

Sinu jutt on nii huvitav ja tasakaalukas, sellest võiks kirjutada pikalt, kuid pean nüüd siiski küsima ka seda, et millal Sa Eestisse jõudsid?

Eestisse jõudsime 1947. aastal. Minu Eesti sugulased saatsid meile nö väljakutse, mille pidime oma tööandjatega kooskõlastama, luba küsima. Mina ei kartnud, et mind ei lubata ja nii ka läks, sain loa kätte. Aga mul oli üks teine hirm. Ma pidin loa saamiseks läbi paksu metsa 16 kilomeetrit kõndima ja just hiljuti olid hundid sellel teekonnal ühe õpetaja ära söönud. Ainult sääred ja jalalabad jäid järele, sest need olid viltide sees! Ma jäin siiski ellu, aga kuidas ma kartsin!

Võrus tulime rongilt maha. Lelletütar võttis meid vastu ja saime kutsari poole öömajale. Elasime mõne päeva ka Parksepas, aga siis hakkasime kohe tööd otsima. Ilma tööta ei olnud võimalik elada, tihti töötasime ka ainult leiva eest. Terviseosakonnas pakuti mulle Veriora, Antsla või Misso piirkonda. Vaatan kaarti ja mõtlen -Misso, see nii piiriäärne koht, Antsla, kah nagu ei taha. Veriora? Huvitav nimi ja Võru polegi nii kaugel. Sinna lähengi! Tee oli väga halb, sõitsime rohkem mööda teepervi ja kraave, kui mööda teed.

Külanõukogust anti mulle vana Mähari Samueli maja, perepoega pidasin alguses teenijaks. Küsisin palju palka ka saad? Perepoeg hakkas naerma ja vastas, et olen perepoeg ja mul oli väga piinlik!

Kohe läksin ka leeri, küsisin oma tulevase mehe käest jalgratast leeris käimiseks. Iga kord muudkui laenasin ja tagastasin ja nii see asi meil susisema hakkas! Leeri lõpuks kinkis Oskar mulle albumi. Jõuluks kutsuti mind juba külla kui pruuti. Nende kodu oli väga puhas ja hubane. Pakuti praehane. Tundsin natuke hirmu ja häbenesin ma vaesust, olin ju Venemaalt tulnud.

Milline oli Sinu tööpõld?

Abivajajatele käisin kodus abis, tuldi hobusega järele. Ma mäletan juba rohkem seda hobusevankriga loksutamist kui abistamist! Sõitmisele kulus nii palju aega ja unest tundsin ka puudust. Lapsi olen ilmale aidanud igalpool, kartulikuhja juures ja kartulivao vahel. Kord pidin Kikka külla sünnitusele abiks minema. Peremees keetis muudkui vett ja närveeris. Kui käsi pesema läksin, küsis, et kas nüüd on kõik, kas võib vaatama tulla? Ei, vastasin, üks tuleb veel. Jumal, milline selle mehe nägu oli ja kuidas ta rõõmustas! Ma arvasin, et laste pärast, aga hoopis naise pärast, et see ühe valuga kaks last sai! Tütre ja poja üle oli tal ka väga hea meel.

Peale sõda kartsin ma metsavendi, alati mõtlesin, et mul on ainult arstipaun ja elunatukene-pole midagi võtta! Kord Praali kandist tulles sattusin küll sellise olukorra peale, kus NKVD oli tabanud oma kümmekond metsavenda ja need olid autokoormasse visatud, veri tilkus maha. Olen veel mõelnud, et mul on hästi läinud, ükski juhtum pole väga vaevama jäänud.

Mis haigusi Sa pool sajandit tagasi kõige rohkem nägid ja ravisid?

Mis Sa arvad? Ei tea? Haa-haa, siin oli kõige rohkem süüfilist ja tripperit! Ilmselt sõja ajast ja paljud haiged olid nö kroonilised. Oi mul oli nendega üks häda ja viletsus! Pidin neid ju kõiki süstima ja keegi ei tohtinud kellestki midagi teada saada. Üks tuli eesuksest ja teine läks tagauksest samal ajal välja.

Kuidas sulle tundub, kas vähki on tänapäeval rohkem?

Vähihaigeid ei mäletagi, täitsa uskumatu! Aga rasked haiged viidi ära ja mina nende haigustest teada ei saanudki. Diagnoosimine ei olnud ju sellisel tasemel kui tänapäeval. Eks oli vähkigi.

Millest see haigus Sinu arvates tuleb?

(Mõtleb minuti). Kui ma teaksin... Kõigil oma lugu... Valest söögist, valest joogist, valedest mõtetest. Ehk on mõnel liiga hea elu, teisel jälle liiga raske elu.

Kõige suurem varandus on tervis ja laiskust ei tohiks olla. Mina tegin veel sibulaid maha sellel aastal ja see peenar sunnib mind toast välja minema. Just võtsin sibulad üles ja küll väsitas, aga see on selline mõnus väsimus.

Mitu aastat Sa Veriora piirkonna velskrina töötasid?

Alustasin 1947 ja lõpetasin 1991. Sain kristallvaasi ja lilletutsaka.

Kuidas Sa mäletad Eesti vabanemist?

Mina tegin tööd ja kõik läks nii kiireks, et ma ei pannud tähelegi. Kartsin oma noorusaastate koleduste kordumist. Seda pidevat kolimist, minemist. Sellest on mul kahju, et ei saanud võtta osa Balti ketist. Olin siis valves.

Kas Eesti vabariik, mille taastamisest siis nii palju ju räägiti ütles Sulle midagi?

Ei öelnud, aga vabadust tahtsin küll.

Mille üle sa täna rõõmustad?

Et olen elus, terve, pole nälga, pole hirmu, et on rahu. Mind teeb kurvaks, et minu lähedasi on palju surnud.

Kas sa kodust väljas käid? Jah, surnuaial ja kuhu kaasa võetakse. Kirikus pole käinud. Olen siiski luteriusku, ehkki tulen Venemaalt.

Millega sa oma päevi sisustad?

Teen palju käsitööd ja parandan asju. Mul on vana Vene õmblusmasin. Minu unistus oli saada endale õmblusmasin.

Veriora poodi toodigi vist 1949. aastal kolm õmblusmasinat. Ma panin ühe kolmeks päevaks kinni, sest nii kaua läks aega Võrus ema juures käimiseks. Tema andis mulle raha. Masin maksis 175 rubla, aga minu palk oli ainult 125 rubla kuus.

Ühte asja tahan veel rääkida, kui jälle vanasse aega tagasi jõudsime. Abikaasa Oskar pahandas minuga, et miks meie teine laps ei ole tütar. Mina aga ütlesin, et Sa oled rumal mees, kui minuga nii räägid! Ega mina lapse sugu tee, ise tegid!

Kas sa millestki puudust ka tunned?

Ei tunne. Mul on hea meel, et vesi on kraanis, nii lihtne on oma perenaise toimetusi teha. Juba Venemaal, meie esimeses elukohas Leningradi all sanatooriumi majades, oli vesi sees. Tead, igal ajal on oma head ja vead. Vene ajal oli ka palju häid asju, ega mina tea, kes selle kinni maksis, aga haiged said ravitud. Nüüd muud ei kuule kui raha pole.

Veriora Vallavalitsus tänab Miraldat pikkade tööaastate eest kohusetundlikku ja abivalmi Veriora piirkonna velsker ämmaemandana. Soovime sünnipäevalapsele head tervist ja palju elurõõmu!

Intervjueeris Enel Liin

Paras-Paar Prahas

Eelmisel aastal käisin Veriora memmede rühmaga Eideratas Helsingborgis Europeadel ja sel aastal Veriora segarühmaga Paras-Paar Prahas, kus toimus kümnes rahvusvaheline folkloorifestival „Praha folklooripäevad", mis toimus Europeade raames.

27. juuli öösel kell 2 kogunesime Veriora bussijaama ja pisut ootamist ning Hansabussiga ca 1600 km pikkune sõit Prahasse algaski. Bussis olid juba kolm rühma: Kohtla-Nõmme Rahvamaja Kuppari, Jõhvi Sompa Metsäkukat ja Puhja Seltsimaja.

Selleks, et Prahasse jõuda, läbisime Läti, Leedu ja Poola. Bussiga sõites on see eelis, et näed kõrgemalt ja ülevaade parem.

Poolas hakkas silma üsna mitu asja, mis teisiti kui meil Eestis. Lehmakarjad, kus ca 20 looma – väikeloomapidamine ilmselt toimib täielikult. Reklaamid - ülisuured ja väga palju, kui soovid, et sinu juurde tullakse, pead endast märku andma. Reklaamid on koduaedades, maja seintel, teeäärtest räägimata jne. Reklaami on kõikjal, kuhu silm linnas ulatub. Ja üks vaatamist väärt teema - aiad ja väravad. Mida ilusam ja uhkem..., olenemata sellest, missugune on hoov ja sealsed hooned. Puidust, rauast, kivist, sepistatud, nikerdatud, kaarega, kandilised jne. Aedades on põhiliselt okaspuuvormid ja kui lilli on, siis püsikud. Selleks, et aedade ilust ülevaadet saada, selleks peab läbi külade ja asulate sõitma.

Vaade bussiaknast: kohtusid tänaval kaks mees, üks vanem ja teine noorem, väikese lapsega. Vanem mees andis teretuskäe lapsele, kuid laps ei teinud välja. Mees ootas natuke aega, et lapselt terekäsi vastu saada. See hetk andis mulle sõnumi, et kättpidi teretamine kuulub Poola kultuuri juurde, mida õpivad lapsed maast madalast.

Õhtune jalutuskäik Varssavi vanalinnas oli mõnus, ilus vaade kesklinna tornist, turistitakso, tuleshow, muusikud. Ühistranspordiga sõites olime hädas, sest peale poola keele bussijuhid ei osanud ja pileti ostmiseks pidime leidma bussist kohaliku reisija, kes valdas inglise keelt.

Poola läbitud, saabusime Tšehhi. Suuredsuured viljapõllud koristatud või siis kombainid põldudel, taga suur tolmupilv.

Bussist väljudes olime hädas, et jalgade asemel on päris hästi kerkinud pirukad – jalad olid paistes. Praha võttis meid vastu kerge vihmasajuga nagu ka Varssavi, kuid päike tuli kohe välja ja ilm superhea!

Top hotelli jõudes ei olnud aega lihtsalt niisama, vaid kõigi nelja grupi programm oli vaja läbi tantsida ja kohe algaski proov.

Esimese päeva hommik oli natuke segane, kuna juhtus nii, et ei õnnestunud minna vanalinnaga tutvuma. Kaubandus – me ei olnud sellest nii väga huvitatud, kuid olukorda arvestades oli see kõige mõistlikum. Ja oh üllatust, üli-üli suure kaubanduskeskuse/kvartali/hoonete ümber parkimist otsides tegime üsna mitu ringi ja ei leidnudki kohta, sellisele suurele bussile ei olnud mõeldudki parkimist. Küll aga pidas meid kinni kohalik politsei ja milliseks rabamiseks bussis läks – kas dokument on kaasas või hoopis hotellis, kuidas turvavööd kiirest kinni saada, ei leia kiiruga kohe õiget kinnitit. Oli neid, kel dokument hotellis, pabistamist kui palju, neid, kes ei leidnud kohe turvavööd... Aga politsei kontrollis hoopis bussijuhte, kas töö- ja puhkeajad klapivad. Natuke ootamist ja saime jällegi edasi sõita.

Kaubanduskeskus, kuhu lõpuks saime minna, oli jällegi üli-üli suur. Kauplused nagu kauplused ikka. Mis aga meeldis, oli Tšehhi vahvel. Suur, paks, suurte ruutudega, kuum ja peal karamell. Mmmmm, kui hea ja krõbe see oli! Kohvitass, mis oli kõige väiksem, oli sama suur kui meil supikauss! Jagasime oma imestust müüjaga, kes selle peale ainult naeratas. Väike paus hotelli aias ja ettevalmistused õhtuseks esinemiseks: riiete aurutamine (just aurutamine, et sirged oleksid), riidesse panek. Ettevalmistused võtsid ikka tükk aega. Oli vaja kohe pluusi krae pesta ja kuivatada. Improviseerisime pikendusjuhtmest pesunööri ning päikese, tuule ja flööniga kiirkuivatus toimiski. Huulepulk, mis suure kuumaga üles sulanud, külmkappi, et kasutada saaks.

Enne esinemist kohtusime meie giidiga, kes vabatahtlikuna koos oma sõbraga tutvustasid meile linna ja ajalugu. Valisime vene keele. Põnev oli kuulata, kuidas kuningriigist sai vabariik, edasi sotsialistlik Tšehhoslovakkia ja tagasi Tšehhi. Praha on Tšehhi Vabariigi pealinn ja ühtlasi suurim linn. Ta asub Elbe lisajõe Vltava ääres. Elanikke on ca 1,2 miljonit, 80% tšehhid, 10% slovakid ja ülejäänud teistest euroopa rahvustest. On ka vietnamlasi, kes sattusid siia ajalooliste keerdkäikude tõttu, aga nad on väga töökad ja prahalased austavad neid. Linna on kutsutud paljude nimedega – Saja Torni Linn, Kuldne Praha, Väike Pariis, Euroopa Süda. Need nimed on tulnud Prahast enesest – seal on palju kullatud kuplitega kirikuid ning katedraale, hästi säilinud vanalinn, mis jäi II maailmasõja ajal peaaegu puutumata, kitsad munakivisillutisega tänavad ning kõrgel mäe otsas asuv Praha loss. 18. sajandi lõpul nimetas Goethe Prahat maailmakrooni kauneimaks juveeliks. Karli Ülikool Prahas on Ida-Euroopa vanim ülikool, samuti Tšehhi vanim ning suurim ülikool. Mäe otsas oli suur Stalini kuju, kes vaatas alla linnale, aga nüüd on seal kella sümboliseeriv märk sõnumiga, et aeg muutub. Juutide sünagoog on ainulaadne Euroopas, kuna neil ei olnud oma surnuaeda, siis maeti inimesi maa alla 7 m sügavusele, üksteise peale, juurde toodi mulda. Suur katedraal, mis II maailmasõjas purustada sai, on osaliselt hävinud ja seal asuv park, on omaette vaatamisväärsus. Sattusime täistunnile, kus akendest oli näha 12 apostlit, kes akendest mööda liikusid. Seda vaatemängu kogunes vaatama tuhandeid inimesi.

Linna keskväljakul on turistidele mõeldud igasuguseid liikumisvahendeid. Uhketel lahtistel autodel on taga kaks istet ja keskel laud, et turistid saaksid nautida autojuhist giidiga linna. Kesklinna väljakul küpsetatakse elaval tulel seakintsu, nn lõkkesaiad, mis nagu trumlid üksteise järel reas. Ja otse loomulikult Tšehhi õlu. Kui satute Praha kesklinna, siis kindlasti maitske liha ja saia ning kõrvale õlu. Parajasti toimus džässifestival, mida inimesed keset väljakut maas istudes nautisid.

Kuulus koht on Karli sild – üks Praha sümbolitest. Silla ehitamine algas 14. sajandil kuningas Karl IV valitsemisajal. Miks see sild on puutumata kaasajani vastu pidanud? Kuningas olevat andnud korralduse kuulsatele astroloogidele: paika panna silla ehitamise aeg. Mitu astroloogi tegelesid sellega ja vastuseks tuli kellaaja täpsusega silla ehitamise alguse aeg. Nii kuningas toimiski ja sild püsib siiani. Silla servad on palistatud 30 Tšehhi pühaku kujuga, kellest Püha Nepomuki peetakse ka „soovide täitjaks". Silitades tema suurt varvast (koht on juba täiesti ära kulunud), lähevad vaikselt endamisi lausutud soovid täide. Samal kujul on ka teine haljaks kulunud koht – koerake. Silitades koerakest, ootab sind pikk ja rõõmus elu! Saime meiegi oma soovid soovitud. Meie rõõmsameelne giid viis meid kohtadesse kus parimad vaated, nagu näiteks rinnatis jõe ääres, et Karli silda tervikuna paremini näha ja pildistada.

Praha kõige kitsam tänav on valgusfooriga, sest minna saab ainult ühes suunas, mööda üksteisest ei mahu, tänava laius ca 70 cm.

Kuulsa noore kunstniku taies – pissivad mehed. Mida sümboliseerib maakaardi kujuline purskkaev ning pissides pööravad mehed end vasakule ja paremale – seda saab igaüks ise mõelda.

Kui meil Eestis on ka mururibakesed niidetud, siis sellega enda aega ja ressurssi ei raisata. Dekoratiivne malts kõnnitee ääres on päris tavaline.

Praha elu üheks osaks on laevaga sõidud jõel. Lisaks turistide sõidutamisele pulmad, sünnipäevad, erinevad tähtpäevad – kõik külalised laeva ja pidu käima. Prahat külastades peab kindlasti tegema laevasõidu, saab näha ja kuulda peaaegu kõiki suuremaid vaatamisväärsusi. Kaunid vaated ja hea lõõgastus.

Küsisin meie giidi käest, et miks Tšehhid ei ole eurole üle läinud – ootavad ja vaatavad, et kuidas asjad kulgema hakkavad, ei soovi oma rahast loobuda. Küll aga nad usuvad Euroopasse ja toetavad.

Linnapildis on päris palju näha liikumas inimesi tasakaaluliikuritega, jalgrattureid oli üksikuid. Erinevate rahvuste esindajad olid kesklinnas peamiselt turistid, palju gruppe aasiamaadest. Selline oli lühiülevaade, et rohkem ja põhjalikumalt teada saada, pead ise kohale minema ja kaema.

Folkloorifestivalist võttis osa neljalt kontinendilt 25 riiki, 75 kollektiivi. Esinemise kohti linnas on päris palju ja õhkkond oli meeldiv ning mõnus. Esimesel esinemiskohal tantsisid enne meid Austria noormehed, kes lõpetasid kava lõbusalt. Neid koordinatsioonikombinatsioone, mis lavalt näha, nii lihtsalt juba järgi ei tee. Eestlaste esinemine võeti vastu soojalt ja emotsionaalselt. Nelja tantsurühma esinemised olid väga ladusad ja esinemine sujuv. Kava oli üles ehitatud nii, et hea ja mõnus vaadata. Meie esinemist tuli vaatama Eesti Suursaadik Prahas Sten Schwede, kellega sai ka pilti tehtud.

Mulle isiklikult valmistasid pettumuse hispaanlased, kes tantsisid ülihästi flamenkot, kuid muusika oli diskolik. Tantsijateks olid noored, ka meie rahvatantsus on igasuguseid töötlusi ja sugemeid juurde tulnud.

Panin tähele, et meie rahvariideid pildistati ja filmiti palju, kui liikusime linnatänavatel. Küsiti, mis riigist me oleme. Õhtu veetsime vanalinnas, mis on alati mõnus lõõgastus.

Hiljaõhtul bussiga koju sõites võtsid Puhja mehed kitarri saatel laulu üles. Ja laulda nad oskasid ülihästi, meil jäi ainult toetada. Kojusõit kestis ainult viivu, nii kiiresti läks aeg.

30. juuli hommikul kohtudes giidiga, pakuti talle juua Värska vett, emotsioon oli põnev. Linna keskväljakul olles ei saanud me algul aru, mis hääl kõrvulukustavalt heliseb. Väljakule tulid austerlased tõeliselt suurte kelladega, mis rippusid kaelkookude otsas. Ja see hääl, mis neist tuli!!! Kellad, rütmis piitsaplaksud – tõeline etendus.

Keskväljakul tegime ühispildi kogu meie reisiseltskonnast ja oligi aeg rongkäigukohta minna.

Mina, kes ma sain rongkäiku kõrvalt vaadata, nautisin kogu seda kultuurikirevust. Indoneeslaste muusika koos maheda laulu-ga, itaallaste rütm, austerlaste orkester, palju teisi riike ja rahvaid ning loomulikult eestlased, kellele kaasa elasin. Kahe naabri, Soome ja Eesti, kohtumine oli päris lõbus.

Teise päeva tantsukoht oli mäe otsas, kuningalossi juures. Praha loss, mis ehitati 9. sajandil, on lisatud Guinnessi maailmarekordite raamatusse kui maailma kõige suurem loss ja seda ta tõesti on. Lossi ühes tiivas elab Tšehhi president. Lossil on kolm sisehoovi, neist viimases asub kuulus Püha Viituse katedraal. Seal krooniti kuningaid ja sealsetes hauakambrites need kuningad ka puhkavad. Ehitused toimusid 600 aastat ja tulemus on väga-väga suursugune. Lossi juurest on suurepärane vaade linnale. Vanalinn on tõeliselt suur ja punaseid katuseid on näha kaugele-kaugele.

Tantsud võeti jällegi väga soojalt ja emotsionaalselt vastu. Paras Paar sai osalemise tänukirja.

Päev oli väga palav ja paksud rahvariided... Väsimusest hoolimata oli kõigil meeleolu suurepärane ja tunne eriliselt hea. Tantsujälg on jäetud Prahasse. Meie, kes me ei tantsi, jätame turistijalajälgi. Tantsu jalajälg, kas teie, tantsijad, ise olete arvestust pidanud kuhu jäljed jäetud?

Hommikul vara-vara algaski bussisisõit koju. Opsali mehed jagasid rahvale laulikud ja võtsid üles lauluviisi, Meelis saatis kitarril. Õppinud hääled, erinevad kõrgused, hästi laulavad need puhjakad. Meie, ülejäänud rühmad, laulsime kaasa ja pärast paari laulu oli tõeline segakoor. Laulud ühendasid bussiseltskonda sedavõrd, et nalja ja naeru nabani.

Leedu-Läti piiril oli sõpruse-tänuring rühmade juhendajatele ja bussijuhtidele, tänamine ühislaulu saatel.

Paraja Paari tantsijate ja juhendaja Esta muljed kokkuvõtvalt on vaatamata mõnele sekeldusele üdini positiivsed: valutavad varbad ja jalad, aga õnnelik; sujuv esinemine; sekeldusterohke; palju päikest ja sooja; heatahtlikud ja sõbralikud kaaslased; mõnus seltskond; rõõmus suhtumine ka veidratesse olukordadesse, polnud üldse virinat. Praha – suur suursugune linn, imeilus vanalinn, nii palju vana aega ühes kohas. Rahulik kulgemine mööda jõge. Katedraal – võimsus ja energia. Elus õlu. Saime olla tõelises suves ja nautida päikest ning tunda suvekuumust. Lahedad giidid.

Selline see meie sõit siis oli. Tänud Sigridile, kes võttis enda kanda kõik organisatoorsed teemad, et sõit teoks saaks.

Mina tänan Parajat Paari, kes mind kaasa võttis. Sain tegeleda enda hobiga – pildistamisega, panna kirja meie emotsioone (väga lühidalt!) ja nautida suurepärast Prahat.

Praha – nii võimas ja suursugune, peidab endas huvitavat ajalugu, imepärast arhitektuuri, sajanditevanuseid hooneid ja palju huvitavat, kuhu tahan kindalasti tagasi minna.

Ene Tigas

ÕNNITLEME:

93
Aime Roosimäe
24.08.1923

92
Aino Oja
18.08.1924

90
Miralda Jõks
10.09.1926

85
Saima Jänes
21.08.1931

Iia Oot
26.08.1931

Salma Lipman
15.09.1931

80
Aime Raudsaar
12.07.1936

Õie Kikas
25.09.1936

75
Siiri Lepp
29.07.1941

Vaino Piller
01.08.1941

Voldemar Koltsov
12.08.1941

70
Johannes Salmisto
28.07.1946

UUED VALLAKODANIKUD:

Emili Nora Tedremägi 17.05.2016
Christopher Kadaja 13.07.2016
Emilie Glaser 17.08.2016

Soovime õnne vanematele!

Head Veriora valla elanikud!

Ootame Teid
RAHVAKOOSOLEKUTELE
arutamaks ühinemislepingu eelnõud

<u>11. oktoobril</u> Veriora noortekeskuses kell 18.00

<u>12. oktoobril</u> Leevi rahvamajas kell 18.00

LANGETAME PEA:

Meinhard Hermann-Kikas
12.06.2016

Kalju Helmoja
14.07.2016

Gustav Vegner
17.07.2016

Laine Jõks
17.07.2016

Nadezda Galitsina
03.08.2016

Aili Mosen
17.08.2016

Septembrikuu lõpuni on veel võimalik taotleda koolialguse toetust vanematel, kelle lapsed (elukohaks rahvastikuregistri andmetel Veriora vald) õpivad või asuvad õppima Viluste Põhikooli.

Toimetus: Maarja Sõukand, maarja@veriora.ee
Toimetaja kontakttelefon: 795 8333

Tehniline teostus: Kalurileht
Tel. 5649 5252.
www.kalurileht1.ee, e-post: kalurileht@gmail.com